

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Bu ay parıldayan yıldızlar ve yanarak gökyüzünü “çizen” göktaşları, serin bir havanın ve bulutların eşliğinde, gözlem için bizi bekliyor.

Andromeda Gökadası

Gökyüzünde görebildiğimiz yıldızların hepsi Samanyolu Gökadası'nın içinde yer alır. Nasıl yıldız kümeleri varsa, Samanyolu'nun da içinde bulunduğu bir gökada kümesi var. Bu küme içinde bulunan ve bize en yakın olanı Andromeda Gökadası. Genişliği nedeniyle çıplak gözle görebildiğimiz en uzak gökcismi. Uzaklığı 2,9 milyon ısıkyılı (Kutup yıldızının uzaklığından 6700 kat daha fazla). Bu gökada, biçim olarak Samanyolu'na benziyor ama ondan iki kat daha büyük. Parlak bir çekirdeği ve sarmal kolları var. İçinde yaklaşık 200 milyar yıldız ve Herkül Kümesi'ne benzeyen, parlak, 600'den fazla küresel yıldız kümesi bulunuyor. Samanyolu'nun yanında iki gökada daha var. Bunlar, Andromeda Gökadası'yla birlikte hareket ediyorlar. Teleskopla gözlemlendiğinde bu gökadalara da görülebilir.

Orionid Göktaşı Yağmurunu İzlemeyi Unutmayın!

15 - 29 Ekim tarihleri arasında Orionid Göktaşı Yağmuru'nu gözleyeceğiz. Halk dilinde göktaşı yağmurlarına "yıldız kayması" da denir. Bu olay sırasında atmosfere çok yüksek hızla giren göktaşları havayla oluşan sürtünmeden dolayı kısa sürede yanar ve buharlaşır. Bu sırada parlak bir ışık çıkar. Gökyüzünde bir şölen havası oluşturan bu göktaşı yağmurlarını izlemek çok eğlencelidir. Göktaşı yağmurlarını her yerden izleyebilirsiniz. Ancak ışık kirliliği olmayan bir alana gidip bir minder üzerine uzanarak izlemek en eğlencelisi olur. Elbette battaniyeye sarınmayı ya da uyku tulumuna girmeyi unutmadan. Göktaşlarının kaynağı Orion (Avcı) takımyıldızı doğrultusunda olduğu için, güneydoğu yönüne bakmanızda yarar var. Göktaşı sayısı, en yüksek sayısına 21 Ekim'de ulaşacak ve bir saat içinde yaklaşık 20 göktaşı görebileceğiz.

Sonbahar takımyıldızları doğudaki apartmanları ve tepeleri aşarak karşımızda dans ediyorlar. Şanslıyız ki "Büyük Kare"yi tepemizde görebiliyoruz. Işıklardan biraz daha az etkilendiğinden, kent merkezinde olsak bile Büyük Kare'yi çıplak gözle görebiliyoruz. Büyük Kare, bir takımyıldız değil. Kanatlı At (Pegasus) takımyıldızının üç yıldızı ve Andromeda takımyıldızının bir yıldızından oluşuyor. Gökyüzünde çok büyük yer kapladığı için bu adı alıyor. Yakınında başka parlak yıldız olmadığı için onu hemen bulabiliyoruz. Büyük Kare, Andromeda Gökadası'nı bulmada bize kolaylık sağlıyor. Gökyüzü haritasında gördüğümüz gibi, Büyük Kare'nin yanında ve Andromeda takımyıldızının üzerinde yer alan Andromeda Gökadası'nı bulmak çok kolay!

Gezegenler

"Sabah yıldızı" ve "akşam yıldızı" denilen parlak yıldızların hangileri olduğunu hiç merak ettiniz mi? Bazı mevsimler Güneş doğmadan önce, bazı mevsimler Güneş battıktan sonra gördüğümüz bu gökcismi bir yıldız değil, hepimizin tanıdığı Venüs gezegeni. Ekim ayına kadar "sabah yıldızı" olarak gözlediğimiz Venüs, 27 Ekim'de Güneş'in arkasından dolanacak. Bu tarihten itibaren Venüs, Güneş battıktan hemen sonra görülecek.

Merkür, Güneş'e çok yakın bir yörüngeye sahip. Bu nedenle Güneş ışığı gözlenemesini engeller. 17 Ekim, Merkür'ü gözlemek için iyi bir tarih. Çünkü Merkür bu tarihte, Güneş battıktan hemen

sonra, güneybatı ufkunda olabileceği en yüksek noktada gözlenebilecek. 8 Kasım'da Merkür, Güneş'in önünden geçecek. Ne yazık ki bu geçiş, ülkemizden gözlenemeyecek. Büyük Okyanus'ta ve Kuzey Amerika'nın batısında gözlem yapanlar rahatlıkla izleyebilecekler. Merkür, bu geçişinden sonra akşamları değil, sabahları görülebilecek.

Satürn, gece 01.30 civarında doğuyor. Güneş doğmadan önce uyanırsanız tepenizde görebilirsiniz.

Mars da Güneş'le birlikte hareket eden gezegenler arasında. 23 Ekim'de Güneş'in arkasından dolanacak ve bu tarihten itibaren sabah Güneş doğmadan önce gözlenebilecek.

29 Ekim Pazar günü saat 01.00'da saatler bir saat geri alınıyor ve yaz saati uygulaması sona eriyor. Artık gökyüzü daha erken karacak ve daha çok gözlem yapabileceğiz.

Ay'ın Halleri

Yeniay: 22 Ekim

İlkdördün: 29 Ekim

Dolunay: 5 Kasım

Sondördün: 12 Kasım

Burcu Parmak